

הנשראפין

עו-ב

ואמר רב כהנא משום רבי עקיבא: הו זהיר מן היועץ לפִי דרכו, שבעצתו לך הוא מתכוון להנאתו.

אמר רב יהודה אמר רב: המשיא את בתו לזקן, והמשיא אשה לבנו קטן, והמחזר אבידה לנכרי — עלייו הכתוב אומר [דברים כת] "למען ספות הרוח את הצמאה, לא יאהה ח' פולח לו".

המילה "ספות" משמעותה חיבור, והכתוב מדבר על חיבור שבע בדרכו עם צמא לדבר, כמו ז肯 השבע מתשמש וצערה הצמאה לו, וכמו המחבר אשה גדולה הצמאה לתשמש, עם קטן, שאינו ראוי לתשמש, והרי הוא כאילו שבע הימנו.

וכן המחזר אבידה לנכרי, על אף שאין מצוה להשיב לו אבידתו, הרי בכך שהוא מחבר ומשווה נכרי עם ישראל, הוא מראה שאין מצות השבת אבידה חשובה לו מפני מצות בוראו, אלא שעשויה אותה לפני הבנתו.

ולפי זה, יש לבאר ש"הרואה", אלו עובדי כוכבים, המרגישים עצם כשבעים ואינם יכולים ליזכרם, ואילו ה"צמאה" היא הכנסת ישראל, הצמאה ותאייה ליראת יוצרה, ולקיים מצותיהם.⁽¹³⁾

מיתיבי לרוב היהודים אמר רב, האומר שאין זה ראוי להשיא אשה לבנו קטן, מבריתא: דתניתא, האותב את אשתו בגופו, והמכבידה יותר מגופו, שambilא לה תכשיטים נאים, והמנדריך בנו ובנותיו בדרך ישרה,

תחלה", מאי "אל תחלל"? — שמע מינה תרתי. שהמילה "תחלה" משמעותה היא שני חילולים.

ודנה הגمرا: ואביי ורבא, חי "אל תחלל את בתק להונotta", מאי עברי לייה? אמר רבי מנני זה המשיא את בתו לזקן שאינו רצוי לה, והוא גורם שתונה תחתיו.

בדתニア: "אל תחלל את בתק להונotta" — רב אליעזר אומר: זה המשיא את בתו לזקן. רב עקיבא אומר: זה המשיא את בתו בוגרת, וכן היא מזונה, מהמת שאין לה בעל.

אמר רב כהנא משום רבי עקיבא: אין לך עני בישראל [וכפי שיבואר לקמן]. אלא "רשות ערום", והמשחא בתו בוגרת. —

ותמהה הגمرا: אטו, וכי המשחא בתו בוגרת, לאו "רשות ערום" הוא? והרי גם הוא נהוג בערימה את רשותו, שאינו משיחא לאיש, וגורם להזנותה, לפי שהוא רוצה שהיא תעsha לו מלאכה ותשורתנו, ולא יצטרך לקנות לו שפהה.

עו-ב אמר אביי: אכן, הבי אמר רב כהנא משום רב עקיבא: איזחו עני רשות ערום?⁽¹²⁾ — זה המשחא בתו בוגרת. והיינו, שמחמת עניותו הוא מרשים ואיןו משיא את בתו. ובביאה עתה הגمرا אימרה נוספת שאמר רב כהנא משום רב עקיבא:

12. יש הרבה רשעים ערומים, אלא עני שהוא רשע ערום אין אלא זה בלבד. Tos'

13. לשון רש"י.